

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen
(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 28-3-2025 No. 128

Inhoud:

1. Van de pastoor
 2. Klein Pasen – een geliefd lied voor Laetare
 3. Gespreksbijeenkomsten 1700 jaar Nicea en meer
 4. Vastenoffer 2025
 5. Diocesane livestreamvieringen
 6. Hoe wij vieren
 7. Thuiscollecte
 8. Veilige kerk

 10. Agenda vieringen
- Contact

Eerstkomende vieringen

zondag 30 maart, 10.30 uur – vierde zondag van de Veertigdagentijd
bezoek van parochie Wilhelmshaven
zondag 6 april, 10.30 uur – vijfde zondag van de Veertigdagentijd

1. Van de pastoor

Haast ongemerkt zijn we nu halverwege de veertigdaagse voorbereidingstijd op Pasen gekomen. De vierde zondag van de Veertigdagentijd markeert dat en vandaar dat die dag ook wel halfvasten wordt genoemd. Sommigen gebruiken zelfs de aanduiding Klein Pasen voor deze zondag (zie hieronder het lied van Willem Barnard met deze titel).

Al vanaf de negende eeuw klinkt in de misliturgie van deze zondag al de vreugde van de verrijzenis, van Pasen door. Deze zondag draagt daarom officieel de naam zondag *Laetare*, zondag *Verheugt u!* Die naam is afgeleid van het eerste woord van de introïtus, de inleidingszang van deze zondag.

Verheug je!

Het Latijnse woord *laetare* is een gebiedende wijs enkelvoud en betekent: 'wees blij', "verheug je." De tekst van die introïtus komt uit het boek Jesaja 66, 10 en 11 in de Latijnse vertaling die als de Vulgaat bekend staat en betreft een profetie over de redding van Jeruzalem:

*Laetare Jerusalem: et conventum facite omnes qui diligitis eam:
gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis:
ut exsultetis, et satiemini ab uberibus consolationis vestrae.*

In Dom. iv Quad.
ad Missam introitus

L aetare Je-
ru salem et con-
ventum fa ci te
omnes qui di li-
gi tis e am gau-

clxxxix

“Verblijdt u met Jeruzalem en weest over haar opgetogen,
gij allen die haar liefhebt.
Verblijdt u over haar,
gij allen die over haar in droefheid waart,
dat gij moogt juichen en u moogt verzadigen
aan de overvloed van haar
vertroosting.”

Na deze antifoon volgen dan woorden uit psalm 122:

“Hoe verblijdt was ik toen mij gezegd werd:

Laat ons opgaan naar het huis des Heren.”

(vertaling Oud-Katholiek Gezangboek 387)

Op zondag Laetare kunnen de paarse liturgische gewaden van de Veertigdagentijd worden vervangen door roze paramenten. De symbolische betekenis van roze is: het glorende licht van de Verrijzenis schijnt reeds door het boetepaars heen. Omdat er een roze kazuifel beschikbaar is, zullen we dat zondag dan ook gebruiken.

Bezoek uit Wilhelmshaven

Zondag 30 maart zal een groep parochianen uit onze zusterparochie in Wilhelmshaven in Duitsland met ons de eucharistie vieren. Zij komen naar Groningen in het kader van een parochieuitstapje. Na de koffie en de lunch in de parochiezaal gaan ze naar het Groninger museum waar ze de tentoonstelling “Hoe van Gogh naar Groningen kwam” zullen bezoeken. Ik zie uit naar deze vorm van grensverkeer die de band van oud-katholieken met elkaar onderstreept en ervaarbaar maakt.

Altaar naar Rotterdam

Op de laatste zondag van februari ging ik voor in de eucharistieviering in de Paradijsskerk te Rotterdam, waar ik van 1993 tot 2002 pastoor was. Daar wordt momenteel een altaartafel gebruikt die te laag is voor normaal gebruik. Ik bedacht mij toen ik dat merkte dat ik nog een altaartafel in de “aanbieding” had. Het betreft de altaartafel die ooit gemaakt is voor de oud-katholieke vieringen in de kerk van Engelbert en die later in de statie Friesland terecht was gekomen. In de kerk van Lekkum was dat altaar nooit gebruikt en het lag nu al vele jaren op de zolder van een boerderij onder de rook van Leeuwarden opgeslagen. Dit altaar had volgens mij de voor de Paradijsskerk ideale maten en ik heb het dan ook aan de Rotterdamse parochie als een geschenk aangeboden. Omdat de maten bleken te voldoen kon voor de verhuizing worden gezorgd. Maarten en ik hebben het altaar opgehaald en de dag daarna moesten zowel de pastoor van Rotterdams als ik bij een vergadering van de Utrechtse geestelijkheid in Amersfoort zijn en kon ik daar het altaar in de auto van de Rotterdamse collega overladen. Naar verwachting zal het Gronings/Friese altaar binnenkort weer zijn dienst kunnen doen.

Waar een grote auto niet al goed voor is.

Vastenactie

Sinds jaar en dag wordt er in onze kerk gedurende de veertigdaagse vastentijd een vastenactie gehouden, waarin de gelovigen om een bijdrage voor een diaconaal project ergens in onze wereld wordt gevraagd. Dit jaar is gekozen voor hulp aan het Bethunehuis in Hongkong, een aan de Anglicaanse kerk gelieerde opvangplek voor uitgebuite vrouwelijke arbeidsmigranten, die meestal uit de Filippijnen of Indonesië afkomstig zijn en die worden geholpen om hun leven weer op de rails te zetten. Hieronder kunt u nogmaals over dit project lezen. De *tweede collecte* in onze vieringen in de Veertigdagentijd is hiervoor bestemd, maar u kunt natuurlijk ook een bedrag overmaken op de rekening van de parochie met als vermelding "Vastenoffer".

Uit de parochie

In de vorige parochiebrief schreef ik dat *Herma Lof* hoopte binnen afzienbare tijd weer "te kunnen opgaan." Dat gebeurde tot haar vreugde al de zondag daarop.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Klein Pasen. Een geliefd lied voor Laetare

1. Wees blijde nu, in 't midden van het lijden,
verheug u, want gij zijt niet vruchteloos
de koning komt de vrede stad bevrijden
en de woestijn zal bloeien als een roos.

2. Jeruzalem, verheug u in de vrijheid,
stad van de Heer, die zeer te loven is!
Wij heffen 't hoofd omhoog, o Sion, gij zijt
ons aller moeder, stad die boven is.

3. Jeruzalem, de stad van de belofte,
verwacht een nieuw bestaan van hogerhand.
Zoon daalt van de Vader uit de hoogte
en maakt de aarde tot zijn vaderland.

4. Daar zal zijn zegen zich alom verbreiden,
in heel de wereld overvloed van brood.
Zo zal het zijn aan 't einde van de tijden,
de dageraad van God is rozerood.

5. Die in uw lijden zijt terneergezeten,
leef uw verlosser gretig tegemoet,
want deze tijden zijn U toegemeten,
maar als Hij komt, dan maakt hij alles goed.

(Oud-Katholiek Gezangboek gezang 616)

De vierde zondag van de Veertigdagentijd, *Laetare*, draagt ook de naam “Klein Pasen”. Dat is het midden van de vastentijd, ‘in 't midden van het lijden’ (strofe 1, eerste regel), en op deze zondag is de vreugde van Pasen al merkbaar, voordat de passie tot klinken komt. De kleur paars licht op tot ‘rozerood’ (strofe 4, regel 4).

Om de woorden van dit lied beter te kunnen begrijpen is van belang te weten dat Willem Barnard deze tekst schreef als “zondagslied en leerdicht naar de motieven van Klein Pasen of Laetare”. Die motieven moeten dan wel gezocht worden in het klassieke leesrooster dat in onze kerk tot de invoering van het huidige Kerkboek in gebruik was.

(Voor de historische juistheid moet ik er wel bij zeggen, dat in onze kerk in 1962 nu juist voor deze zondag de evangelielezing Johannes 6, 1-15, de wonderbare broodvermenigvuldiging, vervangen werd door Lukas 15, 11-32, de gelijkenis van de verloren zoon. Niet geheel toevallig staat deze laatste lezing in het huidige lezingenrooster voor het C-jaar (het Lucas-jaar) – die we dit jaar en dus deze zondag (!)

volgen - ook aangegeven. De precieze in and outs zal ik hier verder maar niet uit de doeken doen).

Maar nu eerst terug naar Barnard en het door hem veelgeprezen oude leesrooster. De introitus van deze zondag bestaat – zoals hierboven al geschreven - uit Jesaja 66,10-11 en psalm 122, de vreugde om Jeruzalem, ‘de vredesstad’ (strofe 1), ‘de stad van de belofte’ (strofe 3). Het klassieke epistel, Galaten 4,22-31, noemt het hemelse Jeruzalem (‘de stad die boven is’, strofe 2, regel 4) met Sara (‘verheug u, want gij zijt niet vruchteloos’, strofe 1, regel 2) en verwijst daarbij naar Jesaja 54,1. U ziet Barnard weet deze gegevens vakkundig en dichtelijk in zijn leid te stoppen.

Het klassieke evangelie van deze zondag is over de broodvermenigvuldiging, Johannes 6 (strofe 4 ‘overvloed van brood’).

Maar ook al lezen we nu een ander epistel en evangelie, het is terecht dat dit lied onlosmakelijk verbonden blijft met deze zondag halverwege Pasen.

Welke melodie?

Anders dan in het liedboek van de protestantse kerken heeft dit lied in ons gezangboek een andere melodie dan waarbij Barnard die had geschreven.

Aanvankelijk schreef Barnard zijn woorden op de melodie van de Geneefse psalm 110. Later werd de tekst ook met de melodie van Geneefse psalm 12 gecombineerd.

Barnard gaf uiteindelijk de voorkeur aan een melodie van Willem Vogel, omdat “dése woorden gebaat zijn met een ‘liedje-achtige’ toonzetting”. Maar Barnard die tot de Oud-Katholieke Kerk toetrad had er helemaal geen moeite mee, dat dit lied al sinds de “ringband” met nieuwe gezangen van eind jaren zestig in de Oud-Katholieke Kerk verbonden was met een melodie die Andreas Rinkel, van 1937 tot 1970 aartsbisschop van Utrecht, schreef bij het huwelijkslied “Welzalig ‘t huis”, dat als gezang 762 ook in ons gezangboek staat. Zo zie je maar weer dat er op het gebied van kerkmuziek veel mogelijk is.

Wietse van der Velde

3. Gesprekbijeenkomsten 1700 jaar geloofsbelijdenis van Nicea en meer

Hieronder het *affiche* met de aankondiging voor een drietal *bijeenkomsten* in mei en juni, waarin de gezamenlijke binnenstadskerken mensen uitnodigen met elkaar in gesprek te gaan over de *geloofsbelijdenis van Nicea*. Deze geloofsbelijdenis zingen wij in onze vieringen op de meeste zon- en feestdagen en het is dit jaar 1700 geleden dit die op een kerkvergadering werd vastgesteld.

Op zaterdag 14 juni vindt er in Grote of Sint Janskerk in Gouda een oecumenische viering en bijeenkomst plaats waarin dit herdacht zal worden. In deze viering zal dan ook voor het eerst een nieuwe toonzetting van de geloofsbelijdenis van Nicea klinken, die geschreven wordt door de organist van de oud-katholieke parochie van Amsterdam, Wijnand van Klaveren.

Voor nadere informatie over deze dag kunt u terecht op de website van Raad van Kerken Nederland: rvk@raadvankerken.nl

1700 jaar geloofsbelijdenis van Nicea

Een oecumenisch
gesprek over de
geloofsbelijdenis

Op 6 mei, 22 mei & 5 juni

www.rvkgroningen.nl

De achtergrond, context en inhoud van de geloofsbelijdenis van Nicea

- 6 mei (20:00 uur), Oud Katholieke Kerk
- Door Wietse van der Velde (OKK) & Tirtsa Liefthing-van den Toren (PKN)

Het belang van een geloofsbelijdenis?

- 22 mei (20:00 uur), St. Jozef kathedraal
- Door Victor Maagd (RKK) & Nick Everts (Doopsgezinde Gemeente)

Hoe verhoud ik me tot de geloofsbelijdenis?

- 5 juni (20:00 uur), Lutherse Kerk
- Door Susanne Freytag (ELG) & Alexandra Matz (PKN)

Een gebed om God te danken voor het getuigenis van Nicea

Goede God, wij danken U,
Schepper van alles wat is, God onze Vader,
wij danken U Jezus Christus, Licht uit Licht, één met de Vader,
die mens werd om ons, redder van wie verloren zijn.
Wij danken U, Heilige Geest, brenger van leven.
We prijzen Uw Naam, U, de ene God – die onze toekomst is.
Wij danken U voor allen die ons zijn voorgegaan
in geloof, hoop en liefde.
Voor de eeuwenlange zoektocht
naar waarheid in ervaring, schrift en theologie.
Voor de kerkvaders van de eerste eeuwen,
voor teksten en belijdenissen die inspireren
tot op de dag van vandaag –
we danken U, dat we ons gedragen mogen weten
door de kerk van alle eeuwen en alle plaatsen.
We bidden dat Uw kerk blijvend getuige zal zijn van uw heerlijkheid en glorie,
Vader, Zoon en Geest.
Amen.

(Nynke Algra, bron website Raad van Kerken Nederland)

4. VASTENACTIE 2025 – HET BETHUNE HUIS in HONG KONG

Stel je voor dat je op een aantrekkelijk aanbod ingaat om in het buitenland te werken. Als verantwoordelijke vrouw kun je dan voor je gezin, misschien zelfs hele familie thuis zorgen. Dat je voor je reis naar dit beloofde land moet betalen, lijkt je niet meer dan logisch bij zo'n goed vooruitzicht. Maar toegegeven, eigenlijk weet je niet heel goed hoe dit werkt. Dus wanneer je bij aankomst je paspoort moet inleveren, doe je dat. En ook als blijkt dat je nog een restschuld hebt van je reis, die toch wat duurder was, besluit je harder te werken om het af te betalen. Je wordt misschien achterdochtig als je merkt dat je bed weinig meer is dan een lege plek op zolder. En als de vader des huizes meer van je wil dan alleen schoonmaken is het onprettig. Maar wat kan je nog doen? Je hebt verplichtingen thuis, geen geld, geen paspoort, geen idee van je rechten en je kunt letterlijk nergens heen.

In Hong Kong komen dit soort schrijnende situaties vaak voor. Het Bethunehuis is een aan de Anglicaanse kerk gelieerde opvangplek voor uitgebuite vrouwelijke arbeidsmigranten. Ze komen meestal uit de Filippijnen of Indonesië – de schets van de situatie hierboven doet wellicht surrealistisch aan, maar hij is voor veel vrouwen de harde werkelijkheid. Missie Sint Paulus ondersteunt het Bethunehuis al sinds 2007. De vrouwen hebben niet alleen onderdak en noodhulp nodig maar ook voedsel, medische hulp en hulp bij hun gerechtelijke procedure. Zolang deze procedure loopt mogen zij niet werken of nieuw werk zoeken. Het Bethune Huis probeert de vrouwen te helpen hun vastberadenheid te versterken in hun reis naar gerechtigheid.

De opbrengst van de Vastenactie 2025 wordt graag bestemd voor het ondersteunen van de drie doelstellingen van het Bethune Huis. Deze doelstellingen zijn:

1. een veilig onderdak bieden en voorzien in maaltijden en andere basis behoeftes
2. het mentale welzijn van de vrouwen vergroten en
3. hen toegang tot medische zorg geven.

1. Veilig onderdak bieden en voorzien in maaltijden en andere basis behoeftes

De grootste kostenpost is de huur van het pand waar 40 vrouwen terecht kunnen. Daarnaast zijn er de kosten voor de maaltijden, kleding en artikelen voor persoonlijke hygiëne. De totale kosten hiervan komen uit op € 38 per vrouw per maand.

2. Het vergroten van het mentale welzijn

De migrantenvrouwen kunnen last hebben van een depressie en ervaren hopeloosheid en hulpeloosheid. Er wordt geprobeerd deze mentale last te verlichten door activiteiten en workshops te organiseren die voor afleiding zorgen en hun gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen vergroot. In hun problematische situatie ervaren de migrantenvrouwen via deze activiteiten vreugde en positiviteit en bovendien vergroten de workshops de kans op een nieuwe baan. Een baan die deze vrouwen, die door armoede gedreven in het buitenland werken, hard nodig hebben. Zodra zij weer aan het werk kunnen, kunnen zij met hun inkomen hun families in het thuisland weer steunen. Eén van de activiteiten die voor afleiding zorgt, is de wandeltocht met na afloop een BBQ waaraan alle 40 bewoners en hun begeleiders meedoen. Zo'n dag kost maar € 8 per persoon en wordt vier keer per jaar georganiseerd.

Om nieuwe vaardigheden te leren die van pas komen in een nieuwe baan worden de volgende workshops aangeboden:

- Kookworkshop: er wordt geleerd om Chinees, Indonesisch en Westers te koken en er wordt ook aandacht gegeven aan bakken. Elke workshop kunnen 12 vrouwen meedoen en de kosten bedragen inclusief ingrediënten € 9,50 per persoon.

- Zorg voor een kind met ADHD: de deelnemers (max. 24) leren hier van een professional hoe zij een kind met ADHD kunnen begeleiden en waar zij allemaal rekening mee moeten houden bij de zorg voor deze kinderen. De kosten per deelnemer bedragen € 26,25.

- Zorg voor ouderen met Dementie: Ook deze workshop wordt door een professional gegeven en de deelnemers (max. 24) leren hier hoe zij de beste zorg kunnen geven aan dementerende ouderen die aan hun zorgen zijn toevertrouwd. De kosten bedragen ook hier € 26,25 per deelnemer.

3. Toegang tot medische zorg geven

De migrantenvrouwen hebben zodra hun arbeidscontract is beëindigd geen toegang meer tot de openbare gezondheidszorg als zij ziek worden. Een medische behandeling voor bijv. huidallergie of rugklachten kan alleen plaatsvinden in een privékliniek wat in Hong Kong behoorlijk duur is. Gemiddeld komen de kosten uit op € 45 per patiënt per behandeling.

Onder de migranten zijn ook vrouwen die helaas kanker krijgen. De kosten voor een behandeling met chemotherapie en radiotherapie worden door een fonds betaald. Onze steun wordt gevraagd voor het vervoer naar en van het ziekenhuis, dat kost voor hen € 17 per maand.

Uw financiële bijdrage kan echt een verschil maken in de situatie van deze vrouwen. Wij hopen dat wij op uw steun kunnen rekenen!

6. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

7. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

8. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet de penningmeester wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

9. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

10. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:

vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

zondag 30 maart, 10.30 uur

woensdag 6 april, 10.30 uur

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

11. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester: *vacant*

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

